

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Husvét ünnepén.

„Midőn az új év pénteken kezdődik és husvét Szent-György napjára esik, vége lesz a világnak!” így szól Nostradamus, a híres jós, a mult századok tekintélye. — Ez az év volna hát e jóslat szerint arra rendelve, hogy a feltámadás nagy ünnepét utóljára üljük meg azzal a keresztyéni megnyugvással, mely az isteni Gondviselés hatalmába bízva, ő benne remélve és ő tőle várva, emberi létünk sorsát az ő örök törvényei által változhatatlanná, állandóvá látja.

Mily sokan vagyunk, kiknek megszokott szűkebb, kisebb világuk valóban véget ért s életünk folyama más, szokatlan, ismeretlen viszonyok között vett irányt magának, hogy egy kis ideig még ez újabb világban kísértse meg erejét, míg végre széthull ez is, örökre. — De még sem! Keresztyén hitünk a feltámadást tanítja s e hit bizonyára erősebb Nostradamus jóslatainál, lévén az isteni eredetű s majdnem egy idős az emberiség életével.

Azt hisszük, a keresztyénség összes ünnepei között a husvét, a feltámadás ez emlékünnepe képes leginkább fellelkesíteni, reményt, bizalmat kelteni az emberiség jövője iránt. És e bizalom, e lelkesülés bizonyára meg van mindenkiben, ki igaznak találja a költő mondását: „Csak azt ne hidd, hogy e sár-testben van az ember egyénisége. Portested is széthulland így, igaz, de más alakban újlag felélsz, és nem kell újra semmit kezdened; amit tapasztalsz, érzed és tanulsz, évmilliókra lesz tulajdonod”. „Örök levés s enyészlet minden élet”.

Feltámad minden: anyagi és szellemi egyaránt. Nem ugyanaz, mi volt, de új alakban, új fejlődésben a régire vall minden. Tudjuk, hogy a fejlődés körülményei mily különbözőleg hatnak s mily változatos eredményeket fejtenek ki. Talán más alakban s részben színben és ízben a fa idei hajtása, virága,

gyümölcse, mint a mult évben volt, de birja a fajnak jellegét. És az eszmék, melyek századok előtt talán csak egy felvilágosult agy-gondolat menetét képezték s a babonás előítélet, — a kor-szellem nyomása miatt nem találtak széles körre, melyre lelkesítőleg, áldásthózzólág hassanak, — nemde szintén feltámadnak s diadalmasan futják be a világot, közkinésűl az egész emberiségnek. Igaz, hogy a jóval a rossz is gyakran ünnepele feltámadását, de — vissza tekintve az emberiség történelmére — azt is elismerhetjük, hogy feltámadásával már nem oly gyakran ünnepelethei egy-szersmind általános diadalát is.

Letipott életének feltámadását ünnepelethei nemcsak az egyes ember, a családok, hanem országok, népek milliói is. Ám tartós életre csak az számíthat, ki küzdeni és jövőjébe lankadatlanul bizni megtanult. Csak a kitartó küzdelem s a jövőbe való bizalom nyújthat nekünk, Magyarországnak hű polgárainak sikert, kik a mult szomorú példái szerint tudjuk, hogy mily nemzeti bűnök okozták szenvedéseinket, mily szenvedések árán lett megváltva politikai feltámadásunk: Magyarország függetlenségének új élete.

Bármit mondjon tehát Nostradamus sötét jóslata, sziveinket a feltámadás öröme világosítja meg, melylyel legyen betelve magyar hazánk minden hazafias családja, minden honpolgára. — Ohajjtok szívükből.

Egyházmegyei közgyűlés.

(Vége)

A tagok névsorának felolvasása után elnöklő esperes megragadja az alkalmat s a jelenlevő mélt. Pogány György főispánt üdvözlő meleg szavakkal, ki a napokban tartá meg főispánságának 25 éves jubileumát, s itt is méltán jabiláthatna, mert csaknem 25 éve, hogy egyházi hivatalt, a nagyenyedi és a gyulathérvári főgondnokságot viseli.

A gratulációt a gyűlés tagjai állva hallgatták végig. — Főispán ő méltósága meghatottan köszönte a megtiszteltetést s ígérte most élte estélyén is, hogy miként eddig, úgy ezután is megteszi kötelességét nemcsak a politikai, hanem az egyházi téren is. — Az érdemdús ősz férfi beszéde lelkes éljenzéssel fogadtatott.

Következett a főjegyző Sándor János kitűnően szerkesztett terjedelmes évi jelentése az egyházak, iskolák állapotáról a can. visitatio nyomán. Szokott alaposággal és a minuciozítás daczára igen érdekesen ismertette az egyházmegye mult évi életmozzanatait. Id. Gáspár János ajánlatára közgyűlés kimondja, hogy ezen nagybecsű jelentés egész terjedelmében vezettessék be a jegyzőkönyvbe. Ezután Ferencz Samu újonnan választott décei lelkész igttatit be az egyházmegye kebelébe, s egyzersmind esperes azon előterjesztésére, hogy a jegyzőnek tulhalmozott teendői miatt egy jegyző-segédre volna szüksége, közfelkiáltással megvalasztatik jegyző-segédnek, mely megtiszteltetést, minthogy az ő „igája könnyű és terhe gyönyörűsége”, örömmel fogadja el.

Elnök esperes indítványozza, hogy kocsárdi lelkész, tekintettel rongált egészségi viszonyaira, félfizetéssel nyugalmaztassék. — A közgyűlés az indítványt elfogadja s a további intézkedések megtételével az egyházmegyei tanácsot bizza meg.

A domesticai illetékek beszolgáltatására vonatkozólag közgyűlés kimondja, hogy azokat az egyházi közpénztárból kifizetni nem szabad, hanem ha a személyes adózást mellőzni kívánják, mindenik egyház teremtsen magának erre alapot és abból fizetheti.

Ezután az idő előre haladván, a gyűlés bezárattott s a tárgyalás tolytatása a következő napra halasztatván, a délutáni órákban a házassági törvényszék és a kiküldött bizottságok üléseztek.

A jól végzett munka után kedélyes társas lakomára gyűltek össze a közgyűlési tagok a régi városház nagytermében, hol Szabó Edmund vendégfőls igen izletes ebéddel várta vendégeit. — Csakhamar kezdetét vette az igen kedélyes felköszöntök hosszú sora. Az első toasztot Hegedűs Lajos esperes mondá Szász Domokos erdélyi ref. püspökre, melyet a közönség lelkes éljenzésekkel fogadott. Id. Gáspár János Pogány György egyházmegyei főgondnok egészségéért emelt poharat. Sándor János Hegedűs esperestet, Pogány György főispán Csató János alispánt,

TÁRCZA.

Husvét gondolatok.

Feltámadott! — s repült a hír tovább —
Feltámadott Jézus, ki halva volt,
S miként mondá, megváltá minket is:
Nem lesz a sir örök, élő a holt!

E szózat terjedt szét a városban,
Mely ott terül a Golgotha alatt,
Hogy sirt a vakhit! — s mely biztos vala,
A győzelemtől messze elmaradt.

Ki volt e lény? feleljetek nekem!
Isten talán, ki emberré leve,
Hogy ezélt mutasson, melyért mint tevő —
Hiven küzdjön az ember élete;

Ki büneinkért felfeszítették,
De a halálon győzelmeskedett,
Feltámadott értünk; s mely örökre él —
Lelke honára, égbe visszament . . . ?

Ember volt tán, kit Isten hív vala;
De társai nem érték szellemét;
Kit megaláztak hódolat helyett;
Ki a keresztfán oly rút véget ért . . . ?

Ki volt e lény! — feleljetek nekem!
Felelj te szent könyv, hitünk oszlopa!
Feleljetek ti eltűnt századok:
Ki volt e lény: Isten-emberfia?!

De nem, ne szóljatok; felesleges, —
Választokat én úgy is jól tudom:

Meddő vitáknak hosszú folyama,
Mely mindent ködbe s vak homályba von.

Felel a lelkem, életem, valóm,
Mely volt a sirnál, hol az ur hala
S megdiesülve tért hitében mert
A kö elgördült: ő feltámadá!

Damó István.

Megyei dolgok.

I.
A megyeház udvara.

Sokszor elnézem a megyeház udvarának két vén akáczfáját. Valaha négy volt, most már csak ez a kettő maradt meg abból a régi megyei időből, midőn az akkor Liber báró — most gróf — Bánffy Miklós ülte meg a főispáni széket, s a mostani pénztári helyiség Pogány Károly főispán szállításával szolgált, ki a mellett, hogy élő arkhivuma volt mind a Corpus Jurisnak, mind a Verböczinek, mind a régi notatumoknak, széles körű ismeretében belevonta az ő- és újkor klasszikusait és történetíróit is. — Bizony már mindketten rég tulhaladták a tevékeny férfi kor teremtő munkásságának idejét, midőn a tekintetes K. K. és R. R. (Karak és Rendek) sokszor zajossá vált alkotmányos küzdelmeiben szóval és tettel készen kellett állani. Csak e két akácza maradt meg itt ebből a korból és — Zoltán Pista. Jó formán együtt vénültek meg ők hárman, de ha az egyik fa törzsét nézegetem és reá pillantok Zoltán Pista széles vállaira, izmos karjaira, úgy találok, aligha nem az akácok dőnek ki hamarabb, melyeknek ágait az ég kívánja nevelni tisztelt alispánom lombos árnyékot kedvelő szenvedélye. Fenn zöld lomb és virág, alatt korhadó törzs, mely majdan ledől lombbal, virággal együtt! Filozofálni volna kedvem e feletti!

Mennyi mindent láthatott e két vén akácza! — Zoltán Pista elbeszéli helyettük. Oh, hiszen ezen az udvaron sok minden történt. Mikor híres, veszedelmes rablókat fogtak el, oda kötötték őket földbe vet cölöpökhöz. Mikor Cselesztin, Dériné a magyar színművészet első esilagai játszottak, e hely szolgált Thalia templomául a nagyteremmel együtt. Markhalisok alkalmával száz meg száz nemes töltötte meg a négyszögöt, egy kis országgyűlést rögtönözve, főleg ha követi utasítást kellett adni. Hát mikor a derék tribunok szónokoltak az ő néphez! Mennyi főispán, főbíró, vice-ispán, főnotárius, vice-notárius jött és ment rajta keresztül; kötetek telnének meg életrajzakkal, viselt dolgokkal. Majd, ha ráérek, elbeszélék egyet-mást ezekből, azután meg az insurrectoról, a megyeház-építés furcsa históriájáról. De lépünk most a nagy gyűlésterembe.

II.
A gyűlésterem.

Egy nagy, hosszukó, aránylag nem magas terem, egyszerűen festett, képekkel nem diszitett falakkal az a hely, hol annyi alkotmányos küzdelem, annyi szenvedélyes párharcz folyt le. Most üres, csak kérdő szavamat ekhozza vissza: „régie diésőségünk hol késel az éji homályban?” A mi falai között történt, részben a jegyzőkönyvek száraz adatai tartották fenn számunkra, de sem az ékes beszédek, sem a szenvedélyes szóváltások szövegét nem hagyta meg reánk semmiféle feljegyzés. — Wesselényi, Szász Károly, báró Kemény Dénes és társainak fényes szónoklatai, az ellenpártok éles feleletei elhangzottak; ki ismeri, ki tudja részletes tartalmukat?

A zöldasztalt többször váltotta fel a fehérasztal is. A pompás toastok, melyeket zugó éljenzés és mozsárdörög kísért, sokszor összehozták azokat, kik a vita hevében haragosan váltak meg egymástól. Rég volt, most esend van, melyet csak egy-egy szekézőrgés zavar meg. A poros padlóra az alkonyadó nap sugarai vetődnek.

VÖ
A
Nagy-

orbaj!
emberi-

Regi igaz-
ható fel az
A nevezet
ga, hogy a
személyem
hogy gyárt-
s győgítő
ik és azért
tem, hogy
n szeneve-
elismerési
ára 60 kr.
Léptét
EKSZLER
6-10

mbaton!

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénzügyministry.
A magyar lovar-egyesület sorsjegy-irodaja: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

N. Enyeden
7-

Barabás József director id. Gáspár János tanfelügyelőt, Zeyk Dániel dr. Kovács Ödön, id. Gáspár J. Sándor János egyházmegyei főjegyzőt, br. Kemény Endre Kovács Gyula polgármestert, Szilágyi Farkas Barabás J. egyházmegyei directort, dr. Kovács Ödön az egyházmegyei pap-ságot, Hegedűs Lajos az enyedi papokat, Sebestyén Sándor Mészáros Istvánt köszöntött fel stb.

A második napi gyűlés a megelőző napi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasásával és hitelesítésével vette kezdetét. Ezután felvételre a rendes tárgysorozat. Ezen gyűlés általában igen élénk és érdekes volt a kérdések felett pro et kontra, igen érdekes viták voltak hallhatók. A véleményadás végett kiküldött bizottságok tették meg jelentéseiket. — A jegyzők és tanárok kizárását czélzó konfidekcionális javaslatra vonatkozólag közgyűlés egyhangulag magáévá teszi a kiküldött véleményező bizottság azon ajánlatát, hogy az egyházkerületi közgyűlés ezen kérdést napirendről levegye.

Azután Sándor József jegyző a kanonika vizitáció módosítása érdekében tevő meg javaslatát s a három éves ciklus elfogadását hozza ajánlatba. E kérdés felett hosszas és beható tanácskozás vette kezdetét. — A vitában résztvettek az ajánlattevő jegyzőn kívül: Barabás József, Váró Ferencz, Pogány György, Szilágyi Farkas, dr. Bartók György, dr. Kovács Ödön, Vásárhelyi Lőrincz, Veress Károly stb. Főleg a lelkészek, kik hosszas tapasztalatból ismerik az évenkénti vizitációból az egyes községekre kifolyó anyagi és erkölcsi hasznót, hozták fel az eddigi gyakorlat fenntartása mellett erős, meg nem dönthető érveket. A kérdés szavazással döntetett el. A tulajdoni nagytöbbség ragaszkodik az eddigi gyakorlat fenntartásához.

Következett a „magyar országos kölesönös tűzkár-biztosító intézet”, valamint a magyar országos ref. lelkészi és tanári nyugdíj- és gyámintézet felállítására vonatkozó konventi törvényjavaslat tárgyalása. Az első kérdésben bizottsági előadó Sándor József főjegyző, a másodikban Váró Ferencz tanár. — Közgyűlés kimondja, hogy mindkét javaslatot elvileg magáévá teszi, azonban konvent odautasítandó, hogy ezen kérdésekre vonatkozólag részletesebben kidolgozott javaslatokat készítsen. A tanár-lelkészi nyugdíj- és gyámintézet felállítását tárgyzó javaslat azon pontját, mely a meglévő gyámintézeteknek a központba leendő beolvadását hozza ajánlatba, közgyűlés mellőztetni véleményezi azon okon, mivel van intézkedés az egyes testületeknek, ilyen alapok növelésére irányuló induczióját bénítaná meg.

Végül az országos köz-laplóból nyerendő segélyért folyamodó egyházak, lelkészek folyamodványaik kerültek tárgyalás alá. Ezeknek s e mellett még néhány kisebb fontosságú ügyeknek letárgyalása után a tárgysorozat véget ért, az ezen napi gyűlés jegyzőkönyve olvastatott fel és hitelesített, — minek megtörténte után esperes Hegedűs Lajos ezen mindvégig élénk és érdekes közgyűlést bezárja.

Azonban e terem nem volt mindég alkotmányos gyűlések színtere. Bureau is volt. A bezirkerek idejében szépen falakat húztak, szobákra osztották s ott volt Róth pléhgalléros uram cancelláriája is. De azért élt a honfiak szívében a remény, hogy nem lesz ez mindég így s a kiben legnagyobb volt a remény, az Virágháty Farkas, Nagy-Enyed nemes város ékes tollu, szép eszű főjegyzője volt. Midőn ugyan is felrakták a közfalakat s már csak a stakatur gerendákat kellett felhelyezni, 5 frtot adott az építő kőművesnek azon kéréssel, hogy ne tegye azok végét az új közfalakra, hanem helyezze mind az épületnek az udvar és az utca felőli részére. A pallérnak ugyan mindegy volt s teljesítette a megfizetett kívánságot. Jött 1861. tavasza. Gondoskodni kellett gyűlésteremről. Már aggódott Pogány György főispán, honnan fedezzen annyi építési költséget hamarosan a vármegye, mely még csak leendő volt, pénze ennél fogva nem is lehetett. Előállított rőktőn Virágháty Farkas: „Ne féljen mlsgos főispán ur, csak a közbelső falakat kell kiútni s meg lesz a nagyterem.” „Hát ha a stakatur leesik?” „Gondoskodtam én már arról régen, hogy ne legyen baj.” És elbeszéli az ő jobb jövőbe vetett szilárd hitét oly pompásan jellemző eljárását. — Előhívták tehát a kőműveseket, de még a zenészeket is, és a „Rákóczi induló” riadó hangjai, a lelkes publikum éljenzései között hullottak le a falak, melyeket az absolutizmus emelt az alkotmányosság épületének elsilányítására. Most már beleülhetünk kényelmesen, de gondoskodjunk róla, hogy benne is maradjunk.

III. 25 év előtt.

Eppen az idej húsvét harmadnapján lesz 25 esztendeje, hogy Alsófehérmegye közönsége 11 évi gyászos és tanulságos kor után, ismét alkotmányos életre ébredhetett, — jogait gyakorlatba vehette. A cilinderek helyett sastollas kalapok, és kalpagok, frakk helyett rettenetesen kizsinórozott atillák, magyarkák, czipó helyett éktelen, nagy-sarkantus csizmák jelezték az újkor beálltát. A kurta száru pipák divata általános lett, s megtörtént, hogy a főispán ajtaján végig rántott „masinával” reagyu-

Az E. M. K. E.

központi választmányának körirata az örökös- és alapító-tagságügyében.

Az alapszabályok V. 5. §. b. és c. pontjaira nézve, melyekben az örökös és alapító-tagok jellege határozatik meg, azon téves felfogás merült fel, hogy nem „jogi személy, vagy testület”, hanem magán személy is 500 frtot, vagy többet adván, örökös jogok gyakorolhatóságának hiszemében vannak, míg másfelől „jogi személyek vagy testületek” 100 frtnál alacsonyabban, ezáltal megbízott útján voltaképpen az örökös tag jogát velük gyakorolhatni. Átlátható azonban, hogy egyesületünk szervezeténél fogva, mely szerint minden alapító és örökös tag az igazgató-választmányának is tagja, e felfogás által súlyos jogsérelem követetnének el, mert magán (nem jogi) személy bármekkora összeget adjon is, ezáltal nem vásárolhatja meg talán ellentétes örökös számára a nagy horderejű jogot; másfelől pedig a jogi (személy vagy testület) — halhatatlan morális individuuum lévén — 500 frtnál kevesebbet viszont nem gyakorolhat alapító címen lényegében alapító-tagsági jogot. Az igazgató-választmány tehát a felyő hó 12-ki rendes ülésében ez okból határozatilag kimondotta, miszerint az 500 frtnál többet adó magán egyén is csak alapítói jogot gyakorol, míg másfelől az 500 frtnál kevesebbet nyújtó jogi személy, vagy testület alapító ugyan: de megbízott, vagy küldött által magát nem képviselheteti.

Ugyancsak az V. 5. §. b. és c. pontjaira nézve felmerült az a körülmény, hogy némelyek az örökös, vagy alapítványi díjt nem 5, hanem több év alatt akarják törleszteni, vagy 5 év alatt ugyan, de az 5% kamatot a hátralevő részlet után fizetni nem hajlandók, míg mások oly értékpapirokat nyújtanak, melyek a minimális 500, illetve 100 frtnak árfolyamilag nem felelnek meg: az ily esetekre nézve az igazgató-választmány a rábizott köteleesség sulyánál fogva erősen és határozottan hangsúlyozni kívánja az idézett két pont szövegerint szövegét, nem akarhatván elnézés által a törvényt megtartókat csorbítani jogaikban, de különben is köteleességének tartván a VI. 7. §-át, mely szerint „minden tag köteles a közgyűlés, illetve választmány által hozott határozatok hű megtartására”, figyelembe hozni, annál is inkább, mert ugyancsak az alapszabályok XIII. 20. §. értelmében „ha az egyesület, vagy az igazgató-választmány az alapszabályokban meghatározott eljárást meg nem tartaná, vagy működése által az egyesület vagyoni érdekeit veszélyeztetné: a m. kir. kormány az egyesületnek, illetőleg az igazgató-választmányának működését azonnal felfüggesztheti s az egyesületet, vagy igazgató-választmányt végleg feloszlathatja”.

Az alapszabályok kérdéses V. 5. §. b. és c. pontja szövegerint így hangzik: b.) Örökös tag mindazon jogi személy vagy testület, mely legalább 500 frt alapítványt tesz s ez alapítványt 5 év alatt lefizeti. — c.) alapító tag, ki alapítványként egyszersmindenkorra legalább 100 frtot készpénzben, óvadékképes értékpapirban, vagy kötvényben befizet. A befizetés legkésőbb 5 év alatt történik, addig évi 5% kamat fizetendő. E tagsági jog életfogytig tart.

A szavazatra jogosult tagoknak kétségtelenül joguk

van az alapszabályok idevonatkozó módosítását a közgyűlésen indítványozni: azonban a netán így elfogadott indítvány nyilvános jogsérelem lenne a megelőzőleg ily értelembe eleget tett örökös és alapító tagokkal szemben, míg másfelől a % fizetés illetőleg méltó megjegyezni, hogy az az alapszabály-tervezetben eredetileg benne sem volt, de az ápril 12-ki közgyűlés egyhangulag ohajította, hogy a szabályokba felvétessek. Meggondolva, hogy az örökös és alapító tagsági minőséggel az E. M. K. E.-nél az igazgató-választmányban, tehát az egyesület kormányzatában való joga jár és sokan vannak, kik tagdíjukat csak éppen az 5-ik évben teszik le, különös volna, hogy még % fizetés nélkül is valaki éveken át döntőleg folyhasson be az egyesület kormányzására.

Maradtunk mély tisztelettel

Kolozsvár, 1886. márcz. 9.

Sándor József,
titkár.

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

Meghívó.

Az alsófehérmegyei tanító-egyesület folyó évi rendes közgyűlését május hó 1-én és 2-án, 9 órán kezdődőleg Marosujvárt tartja meg, melyre az egyesület alapító, pártoló és rendes tagjait, valamint a tanügyi lelkes barátait tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó usgos Gáspár János kir. tanácsos és tanfelügyelő által.
2. Titkári jelentés Sebestyén Sándor főjegyzőtől.
3. Bizottságok kiküldése.
4. Nyilvános tanítások Bihari István és Iváncsok János által.
5. Tisztújítás.
6. A harmadik országos képviselők tanítói közgyűlésre küldendő képviselő megválasztása.
7. Értekezés a szagos megyfa tenyészése módjáról, írta Munkási József.
8. Az olvasó könyv használati módjáról, írta Réthi Gábor.
9. A természetrajz tananyaga és módszere a népiskolában, írta Gyulai D. Kálmán.
10. Vitatételek tárgyalása.
11. Bizottságok jelentése.
12. Folyó ügyek elintézése.
13. Indítványok.

Az alsófehérmegyei tanító-egyesület központi választmányának 1886. évi ápril 22-én tartott üléséből.

Sebestyén Sándor,
főjegyző.

Gáspár János,
elnök.

CSARNOK.

A nyugtalan lelkiismeret.

— Prózái költemény. —

Boldog vala egykor a szerett és szerető János. A nap örömnap volt reá nézve; szívé nemtelen érzelmek

gyorsan történtek meg; az oklevelek 81. eln. sz. alatt 1861. május 4-én Gyarmathy Sámuel fogalmazványa szerint adattak ki Pogány György főispán által összeállított névjegyzékben foglaltak részére. E szerint: I. a zalathnai kerületben főbíró lett: Paál Imre, a lipspán: Tóbiás Dénes, szolgabírák: Darabont János, Boér János, Árkosy Lajos, Vadadi László, Kólinte Mihály, Baresay János, Boeskey János. II. A marosi kerületben: főbíró: Baresay Albert, a lipspán: Török Antal, szolgabírák: id. Benkő Elek, Benkő László, Csákyán Sándor, Mangesius Frigyes, Csató János, Jakab Károly.

A központban főjegyző: Gyarmathy Sámuel, a lejegyzők: ifj. Biró Miklós, Pap Gergely, Arányi Béla. Levéltárnok: Török Dániel, iktató: Baranyai Károly, fiskális: Veress Bálint, szegények ügyvédje: Zoltán János. A most is élő tisztviselők közül segédbírók voltak a szolgabírák mellett: Horváth József az alsó m.-igényi járásban; Köblös Miklós a felső m.-igényi járásban; Molnár Samu a nagyenyedi járásban; ifj. Fosztó Ferencz a marosujvári járásban.

E volt az első tisztikar, mellyel az alkotmányos élet közigazgatását meglehetett indítani. Mily nehézségek, mily küzdelmek között kellett ezt teljesíteni, még pedig több, mint 6 hó napig minden fizetés nélkül, azt meg lehet látni az archivum aktáiból, a közgyűlések jegyzőkönyveiből, legjobban pedig a még élő akkori tisztviselők elbeszéléseiből. A megye nem tudta fizetni hivatalnokait egyébbel, mint: jegyzőkönyvi méltánlással, s a szolgálai és börtönzemélyzet is csak úgy élhetett meg, hogy a mint a főkörmányszékhez intézett felirat mondja: „főispány Ó Méltósága kezeiből egy-egy kis segédelmet nyert.” — Bezzeg most altig vezek valaki, azonnal fizetéses állást követel! Méltán jubileálhatnak tehát azon még élő hazánkfiak, kik az első alkotmányos tisztviselői kar teendőit valódi áldozatkészséggel teljesítették.

nem háborgatták, lelkével oly boldognak arról, hogy még boldog pillanatát, mintha sohasem helyére gonoszak ébredt. A nemtelen nek árja a szívet egész homályossá lesz, hogy indítottunk, hogy mi zavarodik.

Közte és szülő szerető szülők és gy. A szülők legnagyobbban ki nem lankad, mit csak szülő teheték a gyermeki haládog vala János is.

A szülők boldog netlenkedés zivataradent lerombolt; sem ságnkra emlékeztető földerítése az időt, lede családok! Mit is haládatosságot. Min jövőjeért való küzde lódások ezek melyek sem gyógyíthatók v is, örökre nem.

A szenvedők, csak megvannak a ted, nyugtalan vagy zászában.

János hazatértos, hiszen egyenes bűzségségünkét, a Anyja pedig levert hogysem a belső k van szíved és neme ily boldogtalanok?

Az egyenetlen Szeretetét boszút hidd; nyugtalanág Miért? Szavakkal t löjének és magánál mondanunk tiltja a szó s most nagy a tanit csak.

Hallá a szem szát, melynek mag egy hang, mely a vesztém boldogságot el mindenem, mi öntudat, mely o mely érzi, hogy sz ban nem vala az. borult följéje.

Igen, talán ő godt lelkiismeretét nem így kell vala ezek, melyeket ha gad boldognak alig nines mi hogy vig a földet végtelen ledet megnyugtatt gasztal. Baráti ke Atyai sziv megboc nem! Vigasztalás nem képes, nem nem bocáthat, fá tán szólhatna s b Oh ez ilyenkor é meg. Csak nyugta szebb képe homá Undorodol a vilá nem! A világ ne zetésben, az öröm

Bolyongasz méltó jutalma, — csak, így szenved

De képes-e képes-e embori maradni? Nem. érző, hogy fárad atyám, ha szíved nyisd ajkad boc hangon, melynek talán onyhul sziv meretem nyugod megsiratott nyug

De nem ta és a fájdalom, s Fájdalma isten! Bocssás m adj vigasztalást, mamat és boldog

nem háborgatták, lelkét gonosz gondolatok nem nyomták. Szóval oly boldognak érezte magát, hogy megfedekezett arról, hogy még boldogtalan is lehet. Oh fájdalmas család! Egy pillanat — s úgy elveszté minden boldogságát, mintha sohasem bírta volna! A nemes indulatok helyére gonoszak ébredtek s így boldogsága is tűnedezni kezdett. A nemtelen indulatok tevék azt, igen, melyeknek árja a szívet egészen feldulja, s kedélyünk világa oly homályossá lesz, hogy valónkról megfedekezze oly tetteire indítottunk, hogy miatta boldogságunk tiszta forrása megzavarodik.

Közte és szülői közt oly viszony volt, mely lehet szerető szülők és gyermekek közt. — Távoll volt szülőitől. A szülők legnagyobb öröme az volt, hogyha pályafutásában ki nem lankad, küzdöttek érte, mindent megtettek, mit csak szülő tehet gyermekeért. Ezekért jutalmul nyerek a gyermeki haládatosságot. Boldogok valának s boldog vala János is.

A szülők boldogságát azonban megzavarta az egyenetlenkedés zivatara, melynek szakadatlan sora vala. Mindent lerombolt; semmi sem maradt, mi egykori boldogságukra emlékeztetheti vala. — Gyermekeiket várták, ki földeltesse az időt, lecsendesítse a zivatart. Jót reméltek, de csalódtak! Mit is várhat most szülő gyermekétől, mint haládatosságot. Minden reménye, mely biztatá gyermeke jövőjéért való küzdelmében, családossá válik. Keserű családások ezek melyek fájdalmasabb sebeket okoznak, hogysem gyógyíthatók volnának; mert ha időre gyógyíthatók is, örökre nem.

A szenvedők, ha titkolják is, észreveheted, hogy csak megvannak a sebeik. Te pedig, ha van lelkiismereted, nyugtalan vagy, mert részed van a fájdalom okozásában.

János hazatért. Atyja hideg volt irányában, indulatos, hiszen egyenetlenkedés ilyen nézi nemes férfias büszkeségünket, a hő szeretetet hideggé változtatja. — Anyja pedig levert, mert női kebel sokkal gyengébb, hogysem a belső küzdelmet levertség nélkül kiállja. Ha van szíved és nemes, nem esik meg azon, hogy szülőid ily boldogtalanok?!

Az egyenetlenkedésért szemrehányást tett atyjának. Szeretetért boszút állani, hinnéd, hogy jutalmazó. Ne hidd; nyugtalanság annak jutalma. — Megsérté atyját. Miért? Szavakkal támadt ellene; nem gondolá, hogy szülőjének és magának mekkora fájdalmat okoz. Egyebet kimondanunk tiltja a nyugtalan lelkiismeret. Nagy volt a szó s most nagy a fájdalom. Gonoszat tett, boszu erre tanit csak.

Hallá a szemrehányást, hallá ama fájdalom panasztát, melynek maga vala oka csak. Megszólalt benne is egy hang, mely a fájdalom hangja s így kiált fel: „Elvesztém boldogságom, elvesztém nyugodt lelkiismeretemet, el mindennem, mi boldoggá tehete ez életben, el amaz öntudatot, mely oly biztatónk!” — Tiszta ama kebel, mely érzi, hogy szülőjét meg nem sérté! A János azonban nem vala az. S vajmi fájdalmasan érzé azt. Felleg borult föléje.

Igen, talán örökre elvesztette keble nyugalmát, nyugodt lelkiismeretét, el annak szeretetét, kit szeretetéről nem így kell vala meggyőznie. — Bizony oly kincsek ezek, melyeket ha elvesztettél földi életében, magad boldognak aligha mondhatod! — Boldogtalan vagy, nincs mi hogy vigasztaljon, hogy nyugtot adjon. Bejárd a földet végtelen utakon és semmit sem talál, mi kebledet megnyugtathá. Hol is találj? Emberi szó megvigasztal. Baráti kebel átérzi fájdalmas nyugtalanságodat? Atyai szív megbocát? Anyai szó megnyugtát? — Nem, nem! Vigasztalás nincs sehol! Emberi szó vigasztalni nem képes, nem érzi a seb fájdalmát. Atyai szív meg nem bocáthat, fájdalma sokkal nagyobb, hogysem tisztán szólhatna s boosánatra nyitná ajkait. Baráti kebel? Oh ez ilyenkor érzéketlen! Anyai szó sem nyugtathat meg. Csak nyugtalanul bolyongsz, ki előtt a világ legszebb képe homályos marad. — Undorodol önmagadtól. Undorodol a világtól! De miért a világtól? A világtól nem! A világ nem háborgat minket boldogságunk élvezetében, az öröm világát mi tesszük homályossá.

Bolyongsz céltalanul. Bűnhődöl. „Ez tettemnek méltó jutalma, — szólasz magadban — ezt érdemeltem csak, így szenvedjek életem végéig”. Így tépelődött János.

De képes-e emberi szív ily nagy terhet kiállani. képes-e emberi kebel ily nagy zivatar után sértetlenül maradni? Nem. Így volt János is. Érzé, hogy gyengül, érzé, hogy fátad s így kiált fel: „Oh atyám, oh szülő-atyám, ha szíved kővé, ha véred vízé nem változott, nyisd ajkad bocsánatra, szólj hozzám a régi édesatyai hangon, melynek visszhangja még fülemben cseng, így talán enyhül szívem fájdalma, így talán föllelem lelkiismeretem nyugodtságát s föllelem elvesztett és oly sokszor megsíratott nyugalmamat.”

De nem találta. Nem... nem lehet! Nagy a kín és a fájdalom, s elnyomja ajkain szavát az atyának.

Fájdalma nagy neki is, s így szól: „Oh ég, örök isten! Bocsáss meg nekem s enyhítsd fájdalmamat, oh adj vigasztalást, oh engedd föltalálnom elvesztett nyugalmamat és boldogságomat.”

Nem találta még, de a hit világa s egy szebb jövő reménye biztatá, hogy föltalálja.

Igen, mert küzdj és bizva-bizzál s a mit óhajtasz, majd egykor föltaláld!!

Rigolettó.

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** Kérjük lapunk tisztelt pártolót, miszerint a letelt időre az előfizetéseket mielőbb beküldeni, jövőre pedig megújítani sziveskedjenek.

— **Dr. Brennenberg Mór** Szebenmegye főispánja e hó 16-án este több heti súlyos betegség után elhalt. Temetése 18-án nagy részvét mellett ment végbe.

— **Lucz József**, állami állatorvost városunkból Lévára helyezték át, s utódja Bójtó Lajos, mint hírlík Gyulafehérvárt fog lakni.

— **Hymen.** Szász Ilona kisasszony, az erdélyi hegyalja kedves virága, özv. Szász Pálné leánya husvét másodnapján Sárdon tartja menyegzőjét Kontz Gyula dévai kir. alügyészszel, a magyar igazságügy egyik szép készültű fiatal tisztviselőjével. — Boldog, hosszú életet kívánunk az ifjú párnak.

— **Varga József**, a Bethlen-főiskola jeles énektanára e hó 17-én tartotta Vajna Johanka kisasszonnyal Vajna Ádám helybeli birtokos szép miveltségű leányával esküvőjét. — Boldogságot kívánunk az új párnak!

— **Áprilisi havazás.** E hó 21-én a hőmérséklet gyorsan 6 fokra szállott s csipős keleti szélvihar mellett hóval vegyes eső kezdett permetezni; majd a helyhelyek emelkedtek tulsulyra, annyira, hogy a hegyoldalon s háztetőkön állandó hólepel keletkezett. A Pilisen s a szomszédos mészkiklákön látnyi magasságu a hóréteg. 22-én kissé emelkedett a hőmérő s az egész napon át hulló eső a térs helyeken a havat elolvastotta. Mindenki általános fagytól tartott, mely a legszebb virágpompában díszló cseresznye, barack s körtvéfák termését tönkretette volna. Szerencsére sűrű fellegzet borította az eget, mely csak 23-án hajnal felé kezdett derülni, de ekkor már a hőmérő 3 fokon állott, 1 a nap folytán 15 fokra emelkedett. Mindamelllett a fagy-veszély még nem mult el, mert a határszélre lehullott hótömegek fagypontra sülyeszthetik a hőmérsékletet, ha a kedvező déli légáramlat rövid időn meg nem indul. Szokatlan látványt nyujt zöldelő erdők s hegyoldalak megett kimagasló Pilis hólepte ormaival, melyeknek a reasító nap, télies tündökletet kölcsönöz. Igazi őszfi fiatal vállakon. Mintha nem a lassu folyású Maros terén, hanem a szép Salzburg vidékén laktának!

— **Veszprémi Antal**, kir. járásbíró e hó 19-én Dézsen elhalt, s népes családot hagyott hátra. Az elhunyt sokáig volt járásbíró Marosújvárt, megelőzőleg pedig városunkban hivataloskodott. Hamvait Kolozsváron levő családi sírboltjában helyezik örök nyugalomra.

— **Az alvinczi dal- és zeneegylet** az 1886. évi első rendes, tánczszal egybekötött dalestélyát Apáti Miklós vezetése alatt folyó évi április hó 26-án tartja meg a „Galamb” című vendéglő nagytermében. Az egylet a tiszta jövedelem felét saját céljaira fordítandja, felerészével pedig megkezdi azon pénzösszeg gyűjtését, melylyel mint alapító tag az E. M. K. E. kebelébe léphessen.

— **A helybeli önk. tüzlőtő egylet** husvét harmadnapján délután a Bükösre vonul ki időöltés végett, mely alkalommal az egylet zenekara is közre fog működni. Kedvezőtlen idő esetén a kivonulás elhalasztatik.

— **A „Két hattyn” szálloda** az idén szép nagy étteremmel s kávéházi helyiséggel fog bővülni, s a város-házi vendéglő is czélszerűen át lesz alakítva. Ideje is, hogy e téren is történjék valami haladás, mert az utasoknak eddig nyujtott kényelem nem volt kielégítő, s messze elmaradt attól, mit hasonló nagyságu városok vendéglői látogatónak nyujtani szoktak.

— **A vulkoi rablási merénylet** tettesei közül kettő elmenekült volt, most ezt a kettőt is sikerült a csendőrségnek kézrekeríteni.

— **Borzasztó tüzvész** pusztította el Stryj gácsországi várost. A szenvedett kárt 5 millióra becsülik. Számos emberélet is esett áldozatul, mivel a pusztító elem szélvihartól észlve egyszerre borított lángba egész utcasorokat s a menekülést sokakra nézve lehetetlené tette. Sok sérülést szenvedett sok tüzlőtő és katona, kik az oltás és életmentés körül hősi önfeláldozással buzgolkodtak. A hajlék nélkül maradt lakosok nyomorát az uralgó hó-zivatar is nagyban fokozza. Mindenütt könyörödmányokat gyűjtenek a szerencsétleneknek. Budapest 1000 forintot küldött a nyomor enyhítésére.

— **A cholera** ugy látszik kitelelt Olaszország tala-jában s a tavasz új életet keltő melege e betegség életlő csiráit is felébresztette téli alvásukból, hogy vándorutra kelve Európa népeit nyugtalanságu ejsék. Eddig Olaszország keleti partvidékeiről, Brindisi és Velence környékéről jeleznek cholera eseteket, melyek bár aránylag távol vannak tőlünk, figyelmeztetésül kell hogy szolgáljanak hatóságoknak valamint egyeseknek, hogy fokozott figyelmet fordítsanak a látszólag legesekélyebb jelentőségű egészségügyi ártalmakra s azokat jó eleve elhárítani igyekez-

zenek. Természetszerű életmód, jó ivóvíz, jó levegő s pedans tisztaság lakásunkban és lakásunk körül ezek azon egyszerű, de hatályos fegyverek, melyekkel a vészés járványok s így a cholera ellen is legsikeresebben védekezhünk. Főlelemre még nincs ok, de szükséges jó eleve hatásos védelemről gondoskodni s itt is, mint a háboruban legjobb védelem a támadás; támadólag kell fellépünk minden ellen, mi folyóink, forrásaink, kutaink vizét, utcáink, tereink, lakásunk jó levegőjét megrontani képes s akkor nyugodtabb kedéllyel olvashatjuk a cholera híreket.

IRODALOM.

Uj könyvek kaphatók Wokál János könyvtársánál Nagy-Enyeden.

Deák Ferencz beszédei 1848—1861. Összegyűjtötte Könyi Manó, 2 frt 40 kr.

Az új közjegyzői törvény 1886. évi VII. törvény-czikk, kiegészítve az 1874. közjegyzői törvény érvényben hagyott §§-ival és ellátva a közjegyzőségre vonatkozó curiai döntvényekkel s magyarázatokkal, írta Szokolay István, 1 forint 20 krajczár.

A magyar birodalom földrajza, különös tekintettel a néprajzi viszonyokra, írta dr. Hunfalvy János, 5 frt.

A cigány jónó, I. kártyahuzás. II. kártyavetés művészete, harmadik bővített kiadás, 50 krajczár.

Me-hett!!! nyájaskodások és szafos élecek a vasuti életből. Szélnék eresztette Pokrócz Ádám, 50 kr.

A phylloxera, a kolorádbogár és a vörtett. A gazda legnevezetesebb három rovarellensége, írta dr. Szaniszló Albert, 50 kr.

Növény-betegségek, írta dr. Szaniszló Albert, harmadik kiadás 50 kr.

Hume Dávid közgazdasági tanulmányai, angolból fordította Körösi József, előszóval Kautz Gyula 1 frt 80 kr.

A tornázás kézi könyve a miniszteri tanterv alapján népiskolák számára s egyszersmind kezdő tornászoknak magán használatra, írta Porzolt Lajos 1 frt 20 kr.

Nyilt levél Könyi Manóhoz, Somsich Páltól 50 kr. 885—886, ikt.

— Szana Tamás „Magyar művészek” cím alatt füzetes vállalatot indit meg, melynek czélja a magyar képző-művészet nevezetesen a magyar festészet keletkezését s fokoztatását a magyar közönségnek írásban és képekben feltüntetni. Mintegy 16 füzet lesz, 8 füzet ára 60 frt 40 kr.

— Az „Ország-Világ” 16-ik (ápril 17.) száma ugy szellemi, mint arisztikus tekintetben kiválóan gazdag és szép. Tolnai Lajos és Szabó Endre regényeiken kívül a következő közleményeket tartalmazza: „Tavaszi farsang” Bródy Sándortól (Széchy Gyula rajzaival), „A labdázás” Porzolt Kálmántól (számos képpel), „Verőfény” sikerült költemény Palágyi Lajostól, Pogany Györgyöl (25 éves jubileum alkalmából, aróképpel) Szokolay Kornéltól, — „Apró versek” Gáspár Imretől, Kempelen Farkastól és Lávay Edétől, „Az e heti felolvasások”, „A hétről” heti tárcza Május-tól — s végül az igen élénken szerkesztett rovatok. A képek közt igen sikerült Mannheimer Ágost „A baba is tón” genre-képe, Bruck M. „Sárva” című képe, továbbá „A nagy-mosás” című nagyszabású kép Dall’Oka festménye után, Goró Lajostól esinos regényillusztrációk. Előfizetési feltételek: január—decemberre 10 frt, január—júniura 5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr, június—decemberre 5 frt. Az „Egyetértéssel” együtt egész évre 28 frt, fél évre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utca 6 szám.

KÖZGAZDASÁG.

Vetőburgonya megfonnyasztása.

A „Földmívelési érdekeink”-ben Leydekker erről a következőket írja:

Köztudomásu dolog hogy a burgonya kiszedésétől a kiültetésig sulyából veszit, átlagban tesz e sulyvesztéség 9%-ot, e mellett a keményítő tartalma is fokozatosan apad. E sulyvesztéség jórészt a viztartalom elpárologásában áll, mi fokozható —17—20%-ig — ha a burgonyát magasabb hőmérsékű helyiségekbe tesszük. Több helyt tett kísérletek azt eredményezték, hogy az ily fonnyadt burgonyát elültetve, a talaj kellő nedvessége és táptartalma mellett több és szebb termést adott, mint a teljesen friss vetőmag. E mellett tanuskodik az alábbi kísérlet is: A föld őszön jól felszántatott s leboronáltatott s így hagyják pihenni tavaszig, a midőn ismét felszántva és boronálva lett és ekkor az ültetéshez a töltések elkészítették, itt alkalmazva lett jó korhadt istállótrágya, még pedig olyképen, hogy a föld összevonásakor a trágya tulnyomó része a töltésekbe jutott s így a föld ellévön készitve az ültetésre. A kísérlet először 8 fajjal történt, még pedig közép nagyságu gumókkal. A kiválogatás után minden faj felerészben fonnyasztásnak lett alávetve olymódon, hogy egy jó légvonatu magtárba, hova a napsugarak is behatolhattak, helyeztettek el, hat hét után átlag véve 10-75% sulyvesztéség konstátál-tatott. A kiültetés május 1-én történt, minden fajból egy 13□ ölnyi területen friss és 13□ ölnyi területen fonnyasztott maggal 300—300 fészekben. Másodsor négy faj burgonyával tettetett kísérlet, minden fajból és kis gumókkal külön-külön. A kiválogatás után felerész szintén 50 napi fonnyasztásnak lett kitéve. A kiültetés május 6. történt 13□ ölnyi területen, minden fajtánál soronként

nagy fonnyadt és nagy friss, s apró fonnyadt és apró friss váltakozott. A bekövetkezett szárazság nagyban hátráltatta a burgonya növekedését, csakis az augusztusi és szeptemberi esők lendítettek a termésen. A fonnyasztott mag 5-7 nappal később hajtott ki főleg a nagy gumók. A friss magnál ellenkezőleg, inkább a kis gumó kesedelmeskedett a keléssel. A fonnyasztott gumók fészkei sokáig megkülönböztethetők voltak: száraik alacsonyabbak, zöldjök kevesebb lévén, csak az augusztusi esőzések tették egyenlővé a fészkeket. Művelésük kétszeri kapálás — egyszeri töltözéssel — és egy gyomlálásból állott. A kisédes október 2-7-ig tartott. A friss közepes burgonya nál 8 faj termelt 605 kgmot, tehát átlagban adott 75-74 kgmot. Fonnyadt közepes burgonya adott

660-4 kgmot, átlag 82-55; terméstartóbbat a 8 fajnál 54.5 kgr. Friss nagy vetőgumó után a termés négy fajnál 332-2 kg., átlag 85 kg. Fonnyadt nagy vetőgumó után termelt a 4 faj 406 kg. átlag termés 130 ölnyi területen 101-5 kg., terméstartóbbat a 4 fajnál 73-8 kgr. Friss apró gumó után termelt a 4 faj 272-5 kg., átlag termés 130 ölnyi területen 68-12 kg. Fonnyadt apró gumó után termelt 315 kgr., átlag 130 ölnyi területen 78-5 kgr., terméstartóbbat a négy fajnál 42-8 kgr. Ezekből látható, hogy a fonnyadt vetőmag mind a három kísérletnél nagyobb termést nyújtott és így ajánlható, hogy a burgonya ültetésnél ne használjuk a pinceszől kivett friss gumókat, hanem előzőleg egy száraz szellős, melegebb helyre tegyük fonnyadás végett.

FELELOS SZERKESZTŐSÉG;

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Eladó egy jó karban levő ZONGORA

jutányos áron. Értekezhetni PAPP GYULÁNÁL Nagy-Enyeden.

Cocain kivonat

az amsterdami likőr gyártársulattól Müdlingben, Bés mellett.
Mi ezen kitűnő likőrt a Coea növényből pároljuk le, melynek bázisát a legújabb tudományok már a korábbi időkben elismertették, azóta pedig minden orvosi tekintély által magasztaltatik. Tudományos kísérletek szerint a Coea élvezete rögtön felvidulást és könnyebbülést okoz; az ember jólet érzetének gyarapodását tapasztalja s magát erősebbnek s munkabíróbbnak érzi, hosszas szellemi és testi munkát elfáradás nélkül végezhet; minden emésztési zavar és a gyöngeség minden neme hosszabb használat mellett tartósan megszűnik.
Kapható Nagy-Enyeden Bisztritsány Lajos urnál.
Raktár a birodalom legtöbb fűszer- és csemegé kereskedésében, ezükraszatban létezik, hol ilyen nem léteznék, postaküldeményként megrendelhető, (3 eredeti palack vételenél csomagolás és szállítás ingyen).

Egy eredeti palack 1 forint 20 kr.

64-szer kitűntetve 40 évi fennállása óta Nem tudtam aludni, a Hoff J.-féle egészségi maláta-csokoládé nekem az alvást és étvágyat visszaadta. Lorencz Antal, tanár. Petrinsa, 1885. február.

A legtöbb essz. kir. főorvosai által melegen ajánlva. Óvatosság a vásárlás körül. Extractum Malti Johann Hoffii. Kapható valamennyi gyógyszerertárban, minden nagyobb kereskedésben; világosan csak ezt kell kérni.

malátakivonat egészségi sört

Egyedül csak Hoff János-féle kell kérni. Kellemes ízű hatalmas ital. A legjobb enyhítő és életfenntartó szer az üdülők, sorvadásban, mellbetegségben, tüdőbajban szenvedők számára és valamennyi idült betegségben.

Malátakivonat csokoládé,

vérszegénység, lesoványodás, gyengeség, idegesség, álmatlanságnál.

Konzentrált malátakivonat

gyermeknek valódi unikum. Oly egységnek, kik a sört nem szeretik, vagy kiknek természete be nem veszi, a tüdőbajoknál, köhögés és görénykórnál.

Hálanyilatkozatok

az étrendi malátakivonat gyógytápszerek feltalálójához, melyek már 40 év óta jónak bizonyultak.

Legfelsőbb császári királyi, hercegi, fejedelmi nyilatkozatok

a Hoff János-féle étrendi malátakivonat tápanyagszer készítmények felől, kiknek udvari orvosai a Hoff János-féle malátakivonat egészségi készítmények használatát a legmelegebben ajánlják.

I. Vilmos német császár: „Szép malátakivonat.” I. Ferencz József Ausztria császára: „Szívesen kitűntetem önt.” A szász király: „Jótékony az anyakirálynénak.” A dán király: „Észleltem gyógyhatását.” Meklenburg-schweringi nagyherceg: „Elismerésem.”

HOFF JÁNOS urnak

a legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója, os. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkeresztnek tulajdonosa, magas porosz és német rendek lovagja. Gyár Bésben Graben Braunerstrasse 8.

Raktárak Nagy-Enyeden:

WINKLER JÁNOS kereskedésében és KOVÁCS JÓZSEF gyógyszerertárban.

1886. Gyógyjelentések. 1886.

Hogy mennyire használt a t. urnak nevével viselő Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör idült mellbajban és mennyire van bizalmam annak kitűnő gyógyerejében, azáltal igazolom, miszerint ismét kérek 8 palack maláta-kivonat egészségi sört és 4 zacskó malátacukorkát, de úgy kérem, hogy 4 palack sör és 2 zacskó cukorka külön csomagolva legyen egyiket nevenre, a másikat Varga János, szinte csányi lakos és birtokos nevére, ki szinte mellbajban szenved és én ajánlottam neki.
Zala-Csány, 1886. márczius 1-én.
Erdős Ignác, plébános.

Via Arad, Maros-Illye, Erdélyben, 1886. márczius 5. Tek. uram! Felkérem önt, nekem a vasúton gyorsszállítvánnyal 28 palack Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sört, melyet én már gyakran, mint kitűnő erősítő szert használtam, küldeni czímemre: gróf Vas Hortensziának utárvétel mellett. Vas B. grófnő.

Vigyázat a vásárlásnál! Francia-, Angolország, Hollandia, Belgium, Amerika, egyúttal Európa minden elsőrendű orvosi rendelik minden gyógyszerertárban: eredeti Extractum Malti Johann Hoffii, hogy a beteg és javuló egészségük helyreállítására a valódi meg is kapja, mert csak a Hoff János-féle egészségi malátakivonati gyártmányok 40 év óta jónak bizonyultak és 10,000 beteg felgyógyulását elősegítették. Az eredeti Hoff János-féle egészségi maláta-gyógytápszerek diatikai dobozokon foglaltatik a feltalálója Hoff Jánosnak, mint a maláta-kivonat egyedüli feltalálójának és nem lehet a közönséget eleget övni, pontosan az eredeti védjegyre ügyelni.

Árak: A valódi Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörnek 1 palack 60 kr. 11 palack 6 frt 60 kr. 28 palack 16 frt 58 palack 32 frt. — 1/2 kilo malátacukorkádé I. 2 frt 40 kr. 1/4 l f. 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. Malátacukorkák 1 zacskó 60, 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvege 1 frt 1.12, kisebb 70 kr. — 2 frton alól nem küldetik semmi.

Nincs többé gyomor baj!

A legújabb találmány a szenvedő emberiség gygyítására a híres

GYOMORERŐSÍTŐ LIKŐR

a legnemesebb gyökerekből készítve. Régi igazság, hogy a gyökerek és fűvekben található fel az elvesztett egészségnek gygyoszere. — A nevezett gyomorerosító likőrnek különös sajátsága, hogy a gyomorban savat nem okoz. Minden személyem iránti bizelkedés nélkül mondhatom, hogy gyártmányommal tisztaságra, finomságra és gygyító erejére nézve egy szer sem mérközhetik és azért a t. ez. közönségnek örömmel jelenthetem, hogy gyomor-likőröm már sok gyomorhajban szenvedőknek segített, a mit kezemből levő elismerési és haláliratok bizonyítják. — Egy üveg ára 60 kr.

Kapható a gyárosnál: Kann Lipót Budapest, Váci körút 66. sz. és WEKSZLER FERENCZ urnál Nagy-Enyeden. 7-10

Soha sem ittam jobb csokoládét, mint a maláta-csokoládé. Volkonski hg Rómában — En is tapasztalom az ön kitűnő maláta-csokoládéjának koncent. mal. kiv. és mal. söröknek erősítő hatását. Schönbach Carolláh herceg.

A legjobb gygyhatóság, testerősítő Hoff János-féle maláta-kivonat csokoládé, (vérszegénység, alacsonyabb és álmatlanság, ha szenvedőknek) 40 év óta fennállása óta 64-szer kitűntetve.

Könyvnyomda

Wokál János könyvárus és nyomdász Nagy-Enyeden.

Ajánlja jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

mely egy egész új nagy gyorsajtóval és a hozzá megkívántató betűkkel van ellátva; elvállal mindennemű és nyelvű könyvek, bármiféle rovatos ívek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, név- és meghívó jegyek, tánczrendek, gygyosztári jelzetek, barom-utlevek, vásár-czédulák, hirdetések, bármily nagyságu falragaszok, — szóval minden e szakmába vágó munkák izléses kiállítását.

Különösen a kir. közjegyzők, megyei s városi hatóságok és a községi előljáróságok, valamint takarékpénztárak figyelmét bátor vagyok arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors elkészítésére s a legolcsóbb arszámitásra különös sulyt fektetek. — A községi biróságok részére szükséges nyomtatványokból raktárt tartok s azokból kis mennyiségben koncz számra is jutányos áron szolgálók. — Nemkülönbön ajánlom

kölcsön-könyvtáramat,

mely áll 3200 magyar és német könyvből. A beállítás mindennap megtörténhetik. A részvnydíj nagyon esekély. Vidéki olvasók előnyben részesülnek. Végül ajánlom jól berendezett

KÖNYVKÖTÉSZEKEMET,

melyben mindennemű könyvkötői munkák, egyszerű, valamint arany metszésű könyvek, új diszmunkák felvállaltatnak, jutányos áron és gyorsan elkészítetnek.

Kölcsön-könyvtár

Nyomatott Wokál János könyvnyomdájában N.-Enyeden.

A Romániá

(Sz.) Az er...
ujtandó vámsze...
dolgoztak ki és...
elnök és gróf S...
és kereskedelem...
Ezen mem...
kezetlen részve...
lési képviselők...
mény az operat...
Czélja, hogy a...
val Erdély haza...
kei az intező k...
vétessenek. —
iparral foglalko...
sára befolyással...
várhatja. Mert...
lévén Románia...
zódés hátrányai...
polgárságát köz...
ják sujtani.
A memora...
nyegében az...
fenn tovább...
Románia kö...
maga is elisme...
monarchiánk R...
mint szarvasmar...
esekély vám n...
tőlünk Romániá...
nagyobb előny...
désünk megköte...
Ezzel az is...
melyet monarch...
ezideig feunallo...
pon leendő me...

— Nézd...
Lágy da...
Nézd po...
Megittast...
Nézd a t...
Csak eng...
Kék ég...
S érzem...
Miről...
Véget...
Miről...
Ki ne...
A két...
Virág...
Hát é...
Ó sze...
És rólad...
S mindé...
Elmond...
S ezerny...
A fénybe...
Dalom...